

Arbeidsdepartementet

Sandnes, 15.06.2012

Deres ref:
Saksbehandler KATHOVL

Vår ref: 201202181-4
Arkiv: E: X60 &13

HØRINGSUTTALELSE NOU 2012:6 ARBEIDSRETTEDE TILTAK

Arbeidsdepartementet har sendt på høring NOU 2012: 6 Arbeidsrettede tiltak. Utredningen er avgitt til Arbeidsdepartementet av Utvalget for arbeidsrettede tiltak som ble oppnevnt ved kongelig resolusjon den 29. januar 2010 og overleverte sin utredning til departementet den 9. februar 2012. Utvalget har foretatt en gjennomgang av skjermede virksomheters rolle og plass i arbeidsmarkedspolitikken, og har fremmet forslag til hvordan de arbeidsrettede tiltakene for personer med nedsatt arbeidsevne bør innrettes i framtiden. Høringsfristen er satt til 15. juli 2012. Uttalelsen er behandlet i formannskapet i Sandnes den 12. juni 2012 og formannskapet gav sin tilslutning. Uttalelsen sendes pr mail til postmottak@ad.dep.no som bedt om i høringsbrevet.

Sandnes kommune sin høringsuttalelse er konsentrert om de forhold som har konsekvenser for kommunen.

Høringsuttalelse fra Sandnes kommune

Sandnes kommune mener det er positivt at utvalget ønsker å styrke arbeidsmuligheter for personer med redusert arbeidsevne og at innsatsen overfor målgruppen skal styrkes. NOU'en er svært omfangsrik, detaljrik og til dels krevende i forhold til tydelighet. Høringssvaret fra Sandnes kommune konsentrerer seg om overordnede forhold og går ikke inn i detaljer.

Kommunen støtter de hovedkonklusjonene som utvalget er samstemte om:

1. Ordinære virksomheter som arena for arbeidsrettede tiltak
2. Redusert ventetid før og mellom tiltak
3. Kvalitetskrav og økt fokus på resultatmåling
4. Økt fokus på forskning og kompetanseutvikling
5. Utrede og forenkle forholdet mellom statsstøtteregler og regler for anskaffelser
6. Prøve ut resultatbasert finansiering
7. Videreutvikling av varig tilrettelagt arbeid (VTA)

Det vurderes at disse tiltakene vil styrke den generelle kvaliteten på arbeidsrettede tiltak. Disse forslagene kommenteres derfor ikke spesifikt.

Vi registrerer samtidig at utvalget er delt i sin anbefaling av fremtidig innretning av arbeidsrettede tiltak, og har fremsatt forslag til tre ulike modeller. På bakgrunn av dette bør det etter vår oppfatning utarbeides en stortingsmelding, der Regjeringen klargjør sine preferanser. Slik vil man få det nødvendige grunnlaget for å treffe riktig beslutning.

Modellene er forskjellige, men har likhetstrekk og oppleves å ha sitt hovedfokus på noe ulike målgrupper og detaljnivå.

Sandnes kommune støtter modellen som har størst tilslutning i utvalget, heretter kalt modell

1. Kommunen vurderer at denne modellen er tydeligst og ivaretar prinsipper og forhold som er viktige i videre utvikling av arbeidsrettede tiltak. Kommunen har vektlagt særlig disse forholdene:

- Modell 1 er tydelig på at arbeidsrettede tiltak i større grad skal gjennomføres i ordinære bedrifter. Oppfølgingen må gjennomføres av personer med nødvendig atferds- og inkluderingskompetanse. Samtidig ivaretar modellen også at en del personer best kan få et tilrettelagt tilbud inne i en skjermet virksomhet, sammen med at det ordinære arbeidslivet ennå neppe er klare for å integrere alle med store oppfølgingsbehov.
- Modell 1 foreslår å videreutvikle dagens system for arbeidsrettede tiltak for brukere med tett og sammensatt bistandsbehov (midlertidige eller varige), med hovedbase i forhåndsgodkjente tiltaksbedrifter. Modellen foreslår en videreføring av at brukere med enkle bistandsbehov (midlertidig eller varige) får oppfølging/ tiltak gjennom arbeids- og velferdsetaten eller tiltak som anskaffes av NAV gjennom anbudsutsetting.
- Modell 1 vil ivareta et tydelig kommunalt eierskap av skjermede virksomheter. Dette sikrer videre utvikling av den kompetansen og tiltakene som finnes i dag, samtidig som ny arbeidsmetodikk vil utfordre bedriftene til å tenke nytt i forhold til arena for tiltaksgjennomføringen. Det kommunale eierskapet sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriftene. Våre eierrepresentanter i bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for våre innbyggere med redusert arbeidsevne. Denne kunnskapen ivaretas best i modell 1, gjennom en videreutvikling av dagens system, basert på et tett samarbeid mellom kommunene, NAV som bestiller og tiltaksbedriften som leverandør.
- Modell 1 er tydelig på forenkling av tiltaksinnretningen. Modellen foreslår sammenslåing til færre tiltak: arbeidsinkluderende tiltak. Dette vil sikre større fleksibilitet innenfor tiltakene, og at behovene er styrende for hvilket tiltak en får, heller enn hvilket tiltak som er tilgjengelig, eller hvilken målgruppe en er vurdert til. Forenkling og større fleksibilitet vil ventelig også gi kortere ventetid mellom tiltak, helhetlige tiltakskjeder og en bedre økonomisk utnytting som kan gi flere tiltaksplasser.
- Kommunen mener det er viktig at en i framtiden målretter tiltak etter individuelle behov, heller enn målgruppetenkning. Resultatet blir større individuell tilpasning og ventelig bedre resultater både for brukeren og samfunnet.
- Modellen er klar på at NAV sin rolle skal fortsatt skal være avklarende, kontrollerende og oppfølgende instans med god bestillerkompetanse. Dette gjelder både på brukernivå og på leveransenivå. Kommunen støtter ikke modell 2 sitt forslag om at NAV skal drive tiltak selv. Forvaltningsrollen vil og skal være overordnet tiltaksarbeidet. Videre vil drift av egne tiltak kunne medføre at brukere hovedsakelig blir styrt dit, og ikke etter behov.

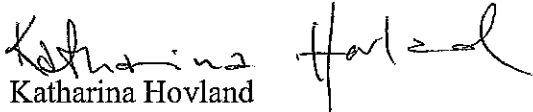
Kommunen støtter utvikling av tiltak som fokuserer på vekst også for brukere med sterk varig lyte gjennom fornyelse av TIA-tiltak, altså en trapp opp i forhold til VTA (varig tilrettelagt arbeid).

NOU 2012: 6 har i liten grad utredet økonomiske konsekvenser av forslagene. Mandatet er tydelig på at forslagene skal baseres på endret eller redusert ressursbruk for staten samlet sett. Det vil være nødvendig å utrede de økonomiske virkningene av for eksempel å øke tiltaksgjennomføringen i ordinære virksomheter, om mer fleksibel bruk av tiltak kan gi rom for flere tiltaksplasser i samme ramme, og hvordan økonomiske incitamentene kan innvirke både i ordinære og skjermede virksomheter.

Kommunen forutsetter at endringer ikke medfører økte utgifter for kommunen.

Med hilsen

Elin Selvikvåg
Kommunaldirektør

Katharina Hovland
rådgiver